
І ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС ФІЛОСОФСЬКИХ СТАРТАПІВ Офіційні підсумки

15 листопада 2018 року, у Всесвітній день філософії ЮНЕСКО, в Академії публічного управління України (ректор — проф. Р. В. Войтович) відбулося урочисте підбиття підсумків та нагородження переможців I Всеукраїнського конкурсу філософських стартапів.

Згідно з Положенням про конкурс, він «покликаний привернути увагу до публічних форм філософського дискурсу та комунікації, які виходять за межі усталених інституційних академічних форматів (офіційна університетська освіта, академічні науково-дослідні установи у царині філософії тощо)... Ідеться про проекти, які розширюють поле і способи контактів непрофесійної публіки з надбанням та інтелектуальними пошуками філософської думки».

За цим формулюванням стоїть вельми примітне явище українського сьогодення — бурхливий розвиток в останні 2-3 роки громадських ініціатив у царині філософії. Цей тренд різко контрастує з прикритим і недалекоглядним прагненням освітянського керівництва країни всіляко зменшити присутність та роль філософії в українському університеті. На противагу освітнім чиновникам, громадянська спільнота виявляє дедалі більшу зацікавленість у тих можливостях, що їх надає філософія мисленню, соціальній активності та розвитку особистості.

Засновниками Конкурсу стали:

провідна установа в царині філософських досліджень — Інститут філософії імені Г. С. Сковороди НАН України,

загальнонаціональне об'єднання професійних філософів України — Український філософський фонд,
Соціологічний центр імені Н.В. Паніної,
Академія публічного управління України.

Критеріями при визначенні переможця конкурсу слугували:

- креативність проекту;
- інтелектуальна якість;
- інтенсивність та тривалість діяльності;
- масовість аудиторії та сила культурного впливу (ефект);
- розмаїття та оригінальність форм діяльності;
- системність та цілеспрямованість проекту;
- масштаб зусиль та відданість організаторів своїй справі.

Переважає кількість стартапів, що були подані для участі в Конкурсі, представляють регіони України. Київських проектів у межах конкурсної програми лише 4, одеських — 3, по 2 проекти представляють Львів та Чернівці, по 1 — Миколаїв та Черкаси. Оскільки заявки для участі у Конкурсі подавали самі організатори проектів, далеко не всі гідні уваги ініціативи в царині публічної філософії були представлені в межах конкурсу. Зокрема, не заявили себе філософські стартапи таких великих міст, як Харків і Дніпро, інші цікаві філософські майданчики. За їх участі загальна картина виявилася б ще виразнішою й потужнішою.

Привертає увагу розмаїття форм та напрямів діяльності філософських стартапів. Кожен з них має самобутнє обличчя та опановує окрему продуктивну можливість залучення філософських ідей та сенсів до культурного, інтелектуального, соціального життя країни. І не лише залучення, а й стимулювання, витворення, розвитку філософської справи в Україні.

Загалом до Конкурсу залучилися 16 філософських стартапів. З них — 13 взяли участь власне у конкурсній програмі.

Наводимо перелік їх (разом із роком заснування та здобутими спеціальними відзнаками та призами Конкурсу):

«Cafe philosophique Lviv», дискусійний клуб, м. Львів (2013, подавці — Роман Оксенюк, Володимир Євтушенко): **Гран-прі** та спеціальна відзнака за органічне поєднання академічного дискурсу з неспеціалізованим публічним форматом комунікації.

«Plato's Cave» спільно з «Art of Mind», дискусійний клуб, м. Київ (2018, подавці — Руслан Мироненко, Ксенія Зборовська): **номінація на Гран-прі**, спеціальна відзнака за найбільший успіх у найкоротший час і гідне поваги прагнення до співпраці з іншими майданчиками публічної філософії у країні.

Освітній проект «Intellectuarium», м. Одеса (2016, подавець — Катерина Моцаренко): **номінація на Гран-прі**, спеціальні відзнаки (1) за найбільш комплексний та багатоаспектний підхід у царині публічної філософії; (2) за

увагу до проблеми захисту тварин від людської жорстокості та розвиток нового етосу стосунків людини зі світом живого.

Міський філософський клуб «Позиція», м. Миколаїв (2002, подавець — Ігор Шпачинський): спеціальна відзнака за найбільш довготривалий проект у царині публічної філософії.

Філософський альманах «Метанойя», мм. Горлівка—Чернівці (2010, подавець — Світлана Балінченко): спеціальна відзнака за стійкість і найбільш оригінальне й довготривале видання в царині публічної філософії.

Освітній проект «Школа Глядача» з програмою «Феноменологія простору», м. Одеса (2017, подавець — Ольга Барановська): спеціальна відзнака за найкращий проект у царині естетики й практичної феноменології.

«Семинар дослідників східних філософій», м. Київ (2006, подавці — Юрій Завгородній, Анастасія Стрелкова): спеціальна відзнака за розвиток принципово нового у новітній вітчизняній традиції напрямку філософських досліджень.

«Філософська лабораторія», м. Чернівці (2017, подавець — Світлана Балінченко): спеціальна відзнака за формування моделі сучасної бібліотеки в умовах глобального інформаційного простору.

Електронний журнал «Про|странство», м. Одеса (подавець — Євгенія Селезньова): спеціальні відзнаки за (1) найбільш системну інтеграцію філософського стартапу в життя міста; (2) кращий філософський стартап в електронному просторі.

«Лікей», м. Київ (2018, подавець — Катерина Демерза): спеціальна відзнака за використання найбільш оригінального методу публічної гуманітарної комунікації (інтелектуальний театр).

«Філософський форум», м. Черкаси (2013, подавець — Анжела Бойко): спеціальна відзнака за найкращий філософський стартап, створений українським університетом.

«Магелановий човен», дискусійний клуб, м. Львів (2016, подавці — Павло Бартусяк, Володимир Олінкевич): спеціальна відзнака П. Бартусяку й В. Олінкевичу за найбільший індивідуальний внесок у філософський стартап.

«Спільний Проект», м. Київ (2012, подавець — Олександр Тертичний): спеціальна відзнака за увагу до проблеми соціальних перетворень.

Ще три стартапи було подано як позаконкурсні (через те, що не збіг піврічний термін їхньої роботи, що було умовою конкурсу). Це:

«Cowo.guru» — спільнота мислячих людей, м. Київ (подавець — Андрій Мельник).

«OTIUM Academy» — освіта вільних людей, м. Київ (подавці — Євген Голуб, Катерина Макаревич).

«Біла кава/Белый кофе» — культурно-просвітницький канал із зерен мистецтва та філософії, м. Київ (подавець — Владислав Зінченко / Vlad Kava).

Після нагородження переможців відбувся круглий стіл «**Публічна філософія: освітні та соціальні можливості**», в якому взяли участь майже всі учасники Конкурсу. Круглий стіл проходив у форматі дискусії з таких питань:

- які можливі публічні форми існування філософії;
- межі елітарності й популярності: що таке повноцінна філософська спільнота;
- українські філософські стартапи: осмислення явища, актуальні тренди;
- проблеми, з якими стикаються українські філософські стартапи, труднощі й перепони діяльності;
- майбутнє філософії в Україні: академічна й неакадемічна перспективи;
- ефекти самоорганізації й самодіяльні філософські ініціативи;
- горизонтальна взаємодія та співпраця між філософськими осередками;
- співпраця між академічними і неакадемічними інституціями.

У спільній роботі також взяли участь представники неформальних просвітницьких ініціатив «ThinkCamp» (В'ячеслав Геращенко, Віктор Оксенюк) і «Club of creative philosophy» (Олександр Комаров).

Інформація про учасників Конкурсу та діяльність філософських стартапів, а також матеріали круглого столу будуть надруковані в часописі «Філософська думка» та на профільному філософському сайті philosophy.ua.

Окрім цього перебіг Конкурсу докладно висвітлено у низці матеріалів у газеті «День»:

Хома, О. «Друге дихання» філософії в Україні. *День*, №207, 14 листопада 2018.

Шевченко, В. Інтелектуальний «бенкет». *День*, №208-209, 15 листопада 2018.

Прокопенко, М. Три «поверхи» інтересу до філософії, або Як вдовольнити «запит на сенс»? *День*, №218-219, 29 листопада 2018.

Комісія Всеукраїнського конкурсу філософських стартапів